

“ศุภจี” ทหารือทวิภาศิกกับผู้อำนาจการใหญ่ WIPO ที่เจนีวา มุ่งยกระดับความร่วมมือ ด้านทรัพย์สินทางปัญญา ดัน IP Finance – GI – ความยั่งยืน สร้างมูลค่าเศรษฐกิจไทยสู่สากล

เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2569 เวลา 11.00 น. ตามเวลาท้องถิ่นนครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส นางศุภจี สุธรรมพันธุ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ พร้อมด้วยนายวุฒิไกร ลีวีระพันธุ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ นางพิมพ์ชนก พิตต์ฟีลด์ เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลกและองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา และคณะผู้บริหารกระทรวงพาณิชย์ เข้าหารือทวิภาศิกกับนายดาเรน ทัง (Mr.Daren Tang) ผู้อำนวยการใหญ่ องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (World Intellectual Property Organization: WIPO) ณ สำนักงานใหญ่ WIPO นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส เพื่อยกระดับความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างไทยกับ WIPO รวมทั้งผลักดันบทบาทของไทยในเวทีทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างประเทศ ในโอกาสนี้ นางศุภจีได้กล่าวแสดงความยินดีต่อนายดาเรน ทัง ในโอกาสที่ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการใหญ่ WIPO เป็นสมัยที่ 2 พร้อมย้ำว่า ไทยให้ความสำคัญกับความร่วมมือกับ WIPO ในฐานะองค์กรหลักด้านทรัพย์สินทางปัญญาของโลก โดยเห็นว่าการแบ่งปันองค์ความรู้ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมให้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจ นวัตกรรม และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

นางศุภจี เปิดเผยว่า การหารือครั้งนี้ ทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนความเห็นในประเด็นสำคัญหลายด้าน โดยฝ่ายไทยได้เน้นย้ำถึงนโยบายการวางรากฐานระบบนิเวศที่ส่งเสริมการใช้ทรัพย์สินทางปัญญา เป็นสินทรัพย์ทางการเงิน (IP Finance) เพื่อเพิ่มโอกาสให้ผู้ประกอบการ ธุรกิจสร้างสรรค์ และธุรกิจนวัตกรรม สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา มีกำหนดจัดกิจกรรมอบรมเพิ่มศักยภาพด้านการประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญา ระหว่างวันที่ 17-18 มิถุนายน 2569 และมีแผนจัดทำ “Pilot Project IP Finance Thailand” ในช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน 2569 เพื่อวางรากฐานการนำทรัพย์สินทางปัญญามาใช้เป็นเครื่องมือทางการเงินของประเทศในระยะยาว

ทั้งนี้ ผู้อำนวยการใหญ่ WIPO ได้กล่าวชื่นชมแนวทางการดำเนินงานของไทย และแสดงความพร้อมสนับสนุนความร่วมมือทางวิชาการและเทคนิคอย่างเต็มที่ ทั้งด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ การส่งผู้เชี่ยวชาญหรือพี่เลี้ยง (Mentor) มาร่วมสนับสนุนการพัฒนาโครงการนำร่อง IP Finance Thailand รวมถึงเห็นว่าหากได้รับการบูรณาการความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะด้านการเงิน ระบบของไทยมีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นต้นแบบการประยุกต์ใช้ IP Finance ในระดับภูมิภาคได้ในอนาคต ในส่วนของประเด็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication: GI) ทั้งสองฝ่ายได้หารือถึงแนวทางการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า วัฒนธรรม และเศรษฐกิจชุมชน โดยฝ่ายไทยได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การนำ GI มาส่งเสริมสินค้าไทยผ่านมิติด้านอาหาร วัฒนธรรม แฟชั่น และการออกแบบ ตลอดจนการใช้การทูตวัฒนธรรมและการสร้างแบรนด์ประเทศเพื่อยกระดับภาพลักษณ์สินค้าไทยในเวทีระหว่างประเทศ

นางศุภจี กล่าวว่า กระทรวงพาณิชย์ให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเข้ากับการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและความยั่งยืน โดยเมื่อชุมชนและผู้ผลิตมีการปรับตัวพัฒนาผลิตภัณฑ์ หรือยกระดับมาตรฐานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแล้ว ภาครัฐจำเป็นต้องมีบทบาทในการช่วยสร้างโอกาสทางการค้าและหาตลาดรองรับ เพื่อให้การพัฒนาเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน ซึ่ง GI ไม่ควรจำกัดอยู่เพียงการคุ้มครองสิทธิเท่านั้น แต่ควรเชื่อมโยงกับเครื่องหมายการค้า (Trademark) การออกแบบ (Design) การตลาด การสร้างแบรนด์ และการออกแบบบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าในตลาดโลก โดยเฉพาะสินค้าชุมชนและสินค้าหัตถกรรมที่มีเรื่องราวอัตลักษณ์ และคุณค่าทางวัฒนธรรม ซึ่งหากได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมจะสามารถยกระดับสู่การเป็นสินค้าพรีเมียมได้ พร้อมทั้งยกตัวอย่างความร่วมมือของ WIPO ในหลายประเทศที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนา GI ควบคู่กับการสร้างแบรนด์และการออกแบบเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายยังได้หารือถึงแนวทางการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นเครื่องมือสนับสนุนการพัฒนาชุมชนผ่านการออกแบบ ความคิดสร้างสรรค์ และมรดกทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะการต่อยอดองค์ความรู้ท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดสมัยใหม่ ภายใต้แนวคิดการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับความยั่งยืน การใช้วัตถุดิบธรรมชาติ การลดการพึ่งพาสารเคมี และการสร้างผลลัพธ์ที่ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ในระยะยาว ซึ่งฝ่ายไทยย้ำความร่วมมือที่จะทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐของประเทศคู่ความร่วมมือ รวมถึง WIPO เพื่อแลกเปลี่ยนโมเดลการพัฒนาและขยายผลสู่ระดับนานาชาติในอนาคต พร้อมกันนี้ ยังได้หารือถึงการเตรียมความพร้อมของไทยในการเข้าเป็นภาคีความตกลงกรุงเฮก (Hague Agreement) ว่าด้วยการจดทะเบียนการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระหว่างประเทศ โดยปัจจุบันประเทศไทยอยู่ระหว่างปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติสิทธิบัตรเพื่อรองรับการดำเนินการตามความตกลงดังกล่าว ทั้งนี้ ไทยได้ขอรับการสนับสนุนจาก WIPO ในการฝึกปฏิบัติงานจริง (On-the-job Training) ร่วมกับสำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศสมาชิกที่มีระบบการตรวจประเมินคล้ายคลึงกับไทย อาทิ เกาหลีใต้ และเวียดนาม รวมถึงการสนับสนุนด้านเทคนิคในการแปลคู่มือระบบเฮกเป็นภาษาไทย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องและประชาชน ให้สามารถใช้ประโยชน์จากระบบดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO) เป็นองค์การระหว่างประเทศภายใต้องค์การสหประชาชาติ จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2510 มีภารกิจส่งเสริมการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาทั่วโลก ปัจจุบันมีประเทศสมาชิก 192 ประเทศ รวมทั้งประเทศไทย ซึ่งเข้าเป็นสมาชิกเมื่อปี พ.ศ. 2532 โดย WIPO ดูแลความตกลงระหว่างประเทศด้านทรัพย์สินทางปัญญารวม 26 ฉบับ ครอบคลุมประเด็นสำคัญ เช่น สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ การออกแบบอุตสาหกรรม และลิขสิทธิ์